

Zahrádky

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Česká Lípa

Nadmořská výška: 260 m n. m.

Počet obyvatel: 681

Adresa URL: www.zahradkycl.cz

Okres: Česká Lípa

GPS souřadnice: 50.634106N, 14.524597E

První pís. zmínka: 1376 (648 let)

PSČ: 471 01

Památky a zajímavosti Zahrádky

Dominantou obce je malebný renesanční zámek z poloviny 16. století, který byl upraven na přelomu 19. a 20. století. Historie zámku v Zahrádkách začíná okolo roku 1556, kdy je doložen Kryštof Plot z Koňarín jako hejtman na Novém Vítkovci, jak byl dříve zámek nazýván. Postavil jej Jan z Vartenberka, který také nechal nákladně upravit interiéry. Zámek poté měnil vlastníka v rámci příslušníků rodu Vartenberků. Jan Jiří z Vartenberka byl posledním z rodu, který zámek spravoval. Jelikož se aktivně zúčastnil protihabsburského povstání v letech 1619-1620, byl odsouzen ke ztrátě celého majetku. Zámek koupil v roce 1623 Albrecht z Valdštejna. V té době bylo v zámku velmi cenné vnitřní zařízení, vynikající knihovna a galerie a také zámecký park se spoustou vzácných dřevin. Po zavraždění Valdštejna roku 1634, se zámek stal majetkem jeho ženy Isabelly a později jeho jediné dcery Marie Alžběty, která se provdala za nejvyššího lovcího Rudolfa Kounice. V držení Kouniců zůstalo novozámecké panství až do vymření rodu v roce 1897. Poté ještě zámek vlastnil Jan Lichtenštejn a po něm Emanuel Lichtenštejn. Po roce 1945 se dostal zámek do majetku státu. Součástí zámeckého parku se stal v 19. století i skalní kaňon Robečského potoka zvaný Peklo, dnes národní přírodní památka s bohatým výskytem bledule jarní a Valdštejnská lipová alej (stáří 300 let) vedoucí do jedné z nejstarších bažantnic v Čechách, dnes s chovem kozy bezoárové a muflonů. Během třídenního požáru na přelomu ledna a února 2003 zámek bohužel značně vyhořel.

Mezi další zajímavosti obce patří kostel sv. Barbory z roku 1550 a vousatá socha sv. Starosty z roku 1705. Ta se nachází v zatáčce silnice mezi Jestřebím a Zahrádkami. Podle legendy se otec sv. Starosty, portugalský král, rozhodl provdat ji za krále sicilského. Ona však složila slib panenství a prosila nebe o pomoc. Poté, co byla vyslyšena jí na tvářích vyrostly husté vousy, sicilský král svou nabídku sňatku odvolal a rozhořčený otec nechal dívku ukřižovat.

V obci najdeme také řadu lidových roubených stavení. V osadě Karba je zajímavý železniční viadukt dlouhý 209 m, který pochází z roku 1898. Stavba železnice tehdy ohrožovala přírodní rezervaci Peklo a proto byl na nátlak vlastivědného spolku Excursions-Club a majitele pozemků hraběte Kinského připraven projekt na výstavbu viaduktu, který údolí překlenul nad osadou Karba. Trať byla otevřena v prosinci roku 1898. Ocelový železniční most s klenutými oblouky je 209 m dlouhý a 24 m vysoký. Byl navržen k ochraně jako technická památka.

Na Žižkově vrch, nedaleko obcí Zahrádky u České Lípy a Holany, stojí Zámeček Vřísekn. Původní hrad ze 14. století byl kolem roku 1570 přestavěn na renesanční zámček.

